

Beslut om bildande av naturreservatet Sundsjömarken i Hällefors kommun och beslut om föreskrifter m.m.

Information om dokumentet

Detta är en digitalt tillgänglighetsanpassad webbversion av som är daterat den 30 oktober 2014. Det godkända originaldokumentet finns arkiverat i vårt digitala ärendesystem och har diarienummer 511-327-2012.

Avsändare är Länstyrelsen Örebro län.

Beslut

Länstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsas på bifogad beslutskarta och med de gränser som slutligen märks ut i fält, som naturreservat. Reservatsområdet utgör del av fastigheterna Brunnsyttan 3:2, Kärvingeborn 5:4, 5:5, Ås 1:6, Älgviken 1:6 och 1:26 i Hällefors kommun.

Naturreservatets namn ska vara Sundsjömarken.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer, skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer, skydda, återställa eller nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter, tillgodose behov av områden för friluftsliv.

Områdets naturskogar, myrmarker, vattendrag och andra ingående naturtyper liksom områdets orörda karaktär och dess biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas. Inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer ska lämpliga åtgärder vidtas för att underlätta för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att områdets naturtyper med deras flora och fauna utvecklas fritt genom intern dynamik och andra naturliga processer.

Som restaureringsåtgärd med efterföljande fri utveckling kan bränning komma ifråga för utvecklingsmark och arronderingsmark liksom åtgärder för återställande av den naturgivna hydrologin och vegetationen i våtmarker.

Återkommande bränning kan komma ifråga i naturskog då det motiveras av förekomsten av äldre naturlig brandpåverkan och onaturligt långvarig brandfrist samt specifikt för att gynna vissa brandanknutna arter.

Aktiva åtgärder kan komma att vidtas för att eliminera förekomsten av exotiska träd och buskar.

Föreskrifter för naturreservatet

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5§ andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att

1. Anordna upplag, utföra fyllning eller tippning, spränga, schakta, borra, gräva, markbereda eller bedriva täkt av något slag
2. Anlägga väg, stig, led, uppställningsplats för fordon, båtar eller andra farkoster eller likande
3. Framföra motordrivet fordon annat än på befintliga vägar
4. Skyddsdikey, rensa dikey, kulvertera dikey, dämna eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållanden
5. Dra fram ny mark eller luftledning
6. Uppföra byggnad eller annan anläggning
7. Utöka byggnad eller annan anläggning
8. Utföra något slag av avverkning eller skogsvårdsåtgärd, fälla enstaka träd samt att samla ihop, föra bort eller upparbeta döda, stående eller liggande träd eller träddelar
9. Uppföra nya jakttorn, röja siktgator eller stödutfodra vilt
10. Införa för området främmande växt- eller djurart

utan Länsstyrelsens tillstånd

11. Gräva ned befintlig luftledning
12. Utföra provborrning för prospektering av mineraler
13. Tillföra kalk

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla

1. Utmärkning och underhåll av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. anläggande och underhåll av parkeringsplatser enligt beslutskarta,
3. uppsättning och underhåll av informationstavlor vid platser som markerats på beslutskarta,
4. avverkning eller på annat sätt borttagande av exotiska träd och buskar såsom contortatall, lärkträd, ädelgran mm,

5. borttagande av inväxande eller konkurrerande träd i anslutning till tallar i åldrar över 200 år eller aspar med rik lavflora eller andra särskilt värdefulla träd eller trädgrupper,
6. bränning av planterad yngre skog för att grundlägga en naturlig föryngring i restaurerande syfte,
7. bränning av äldre skog med historisk brandpåverkan,
8. anläggande och underhåll av vandringsleder enligt beslutskarta ,
9. uppsättande av vägbom vid väg mot Sundshyttan norr om Sundsjön
10. undersökning och dokumentation av mark- och vattenförhållanden, vegetation samt växt-, svamp- och djurliv i uppföljningssyfte.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Det är förbjudet att

1. bortföra eller skada döda träd eller träddelar
2. göra upp eld annat än på anvisad plats och då endast med medhavd eller tillhandahållen ved
3. framföra motordrivet fordon annat än på befintliga vägar

Enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna omedelbart efter att de trätt i kraft, även om de överklagas.

Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft den 5 december 2014.

Undantag från föreskrifterna enligt 7 kap §§ 5 och 30 miljöbalken

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som krävs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår ovan av föreskrifterna (under B) enligt 7 kap 6 § miljöbalken,
- b) förvaltaren av naturreservatet, eller den förvaltaren utser, att i uppföljningssyfte utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial eller annan dokumentation av växt- och djurliv, luft-, mark- och vattenförhållanden inom naturreservatet,
- c) förvaltaren av naturreservatet, eller den förvaltaren utser, att genom lämpliga åtgärder synliggöra området's fornlämningar
- d) uttransportering av fälld älg, hjort eller vildsvin med fordon som inte ger långsiktigt bestående skador på mark eller vegetation,
- e) framförande av motorfordon av tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende (insatsen ska omgående anmälas till länsstyrelsen),
- f) rättighetshavare att utföra normalt underhåll av befintlig allmän bilväg med tillhörande anläggningar i direkt anslutning till vägområdet, i enlighet med nyttjanderätt,

- g) rättighetshavare att utföra normalt underhåll av befintlig brukningsväg i enlighet med nyttjanderätt,
- h) rättighetshavare att utföra normalt underhåll av befintlig mark- eller luftledning i enlighet med ledningsrätt,
- i) ägare till befintlig grillstuga, belägen vid Sundsjön på fastigheten Älgviken 1:26, att utföra försiktig buskröjning i stugans närområde
- j) underhåll av befintlig brygga belägen i Sundsjöns nordligaste vik

Fastställande av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm beslutar Länsstyrelsen att fastställa den skötselplan för naturreservatet som framgår av bilaga 3.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Namn: Sundsjömarken

NVR (RegDOS) id: 2042292

Kommun: Hällefors

Lägesbeskrivning: 12 km sydost om Hällefors

Naturgeografisk region: Kuperad sydlig boreal

IUCN-kategori: Ia, strikt naturreservat

Fastigheter: del av Brunnslyttan 3:2, 5:4, 5:5, Ås 1:1, Älgviken 1:6 och 1:26

Markägare: Staten genom Naturvårdsverket, privat

Fastighetsanknutna rättigheter som reservatet berör: Jakt, fiske brukningsvägar, jaktkoja, ledningar

Areal: 580,2 hektar, varav 368,5 ha produktiv skogsmark

Naturtyper: 376 ha skog, 134,7 ha sjöar och vattendrag, 76,6 ha våtmark och 0,4 ha övrigt

Förvaltare av reservatet: Länsstyrelsen i Örebro län

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendet initierades hösten 2009 då den dåvarande markägaren till Älgviken 1:26 till Skogsstyrelsen anmälde delar av fastigheten för slutavverkning. Eftersom delar av det avverkningsanmälda området utgjordes av nyckelbiotoper och området var av betydande storlek kom Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen i samförstånd överens om att Länsstyrelsen skulle handlägga ärendet. Efter en mer ingående naturinventering presenterades förslag till Naturvårdsverket om bildande av naturreservat av det

avverkningsanmälda skogsbeståndet samt angränsande skyddsvärda skogar. Under våren 2010 gav Naturvårdsverket klartecken till Länsstyrelsen att uppta förhandlingar med markåtkomst för bildande av naturreservat. För fastigheten Älgviken 1:26 enades parterna först om köp av det aktuella området men nya förutsättning medförde att markägaren föredrog en intrångsuppgörelse. Denna föregicks av ett sk fördröjningsavtal och undertecknades slutgiltigt under hösten 2010. För övriga fastigheter vilka ägdes av Bergvik Skog AB skedde markåtkomstförhandlingen som ett led i ESAB- uppgörelsen, vilken slutgiltigt undertecknades under försommaren 2014.

Samråd har skett med Hällefors kommun.

Ärendet har varit föremål för remissbehandling. Sakägare och övriga remissinstanser har beretts möjlighet att yttra sig över förslag till beslut.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Områdets naturvärden betingas av skogsbeståndens naturskogsartade struktur och en mångfald av sådana arter som missgynnas av skogsbruk. Strukturen i de äldre bestånden kännetecknas av interndynamik och småskaliga störningar. Åldersspridningen bland träden är stor. Skogsbeståndet har en äldre brandhistorik. Området rymmer en stor mängd död ved. De många signalarterna indikerar att området har varit trädbevuxet under lång tid. Förekomsten av sjöar, tjärnar, bäckar, kärr och källdrag bidrar till hög luftfuktighet, vilket är gynnsamt för fuktighetskrävande svampar, lavar och mossor. Bland dessa kan särskilt nämnas förekomsten av garnlav, aspgelélav, korallblylav, skinnlav och lunglav. Kontinuitetssvampar som svart taggsvamp, laxticka, ullticka, gränsticka och stjärntagging förekommer i skogarna. Kalkpåverkan förekommer lokalt med förekomst av bl a olvon, trolldruva, tvåblad och skogsknipprot. Området är hemvist för ett flertal minskande eller hotade skogsfåglar som duvhök, pärluggla, hornuggla och tretåig hackspett. Orre och tjäder förekommer i området och har här spelplatser. Nämnade djur och växter hotas av pågående markanvändning inom skogsbruket. På myrarna förekommer trana och storspov och i sjöar och tjärnar, smålom, storlom och sångsvan.

De särskilda naturvärden som finns i reservatsområdet kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat.

Förutsättningarna att bevara områdets biologiska mångfald och livsmiljöer bedöms som goda om skötselmålen uppfylls, i enlighet med bifogad skötselplan.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål.

Beslutet strider inte mot kommunal översiktsplan eller detaljplan och är därmed förenligt med 7 kap. 8 § miljöbalken.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kapitlet miljöbalken.

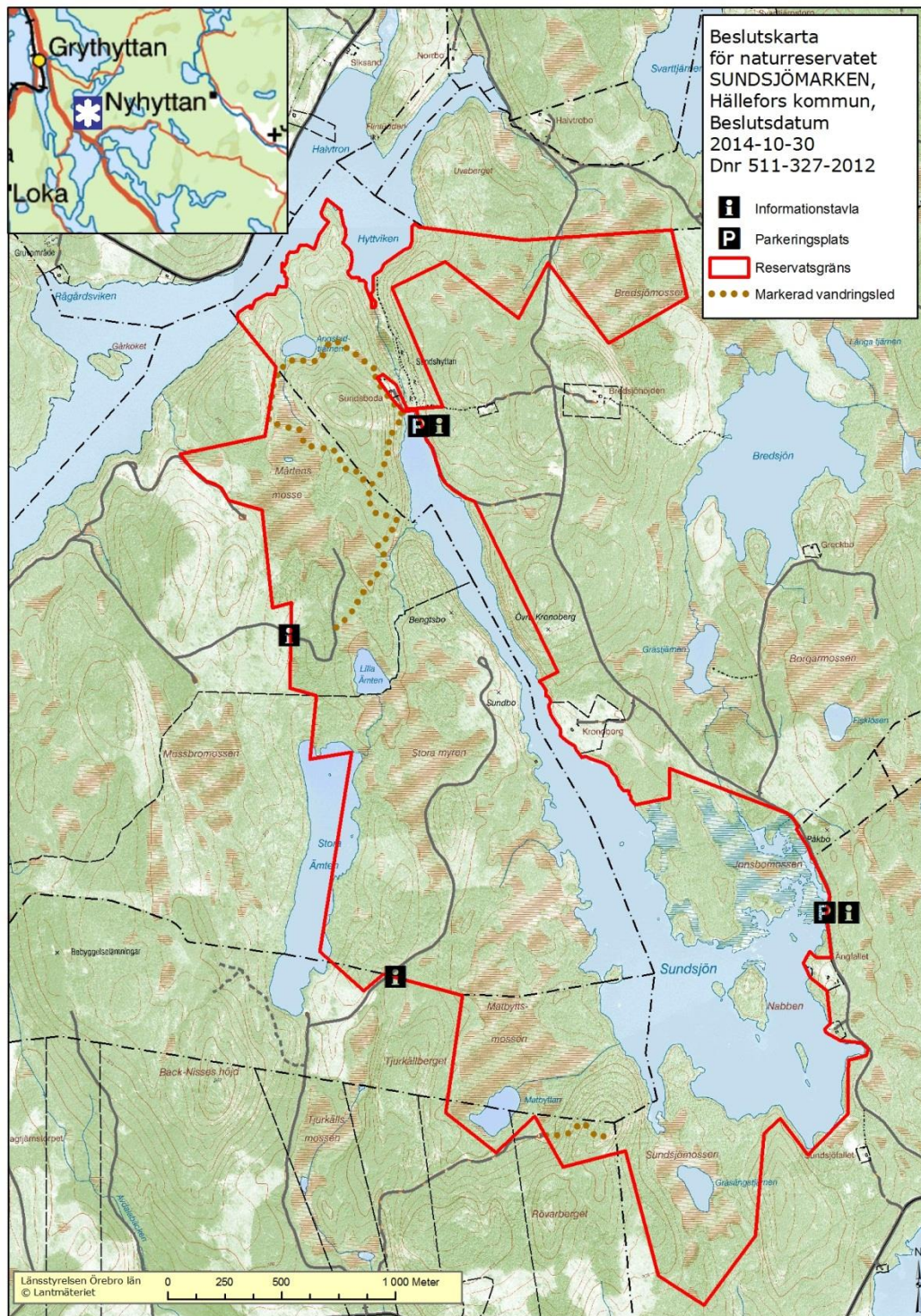
Beslutet är inte i konflikt med koncessioner för gruvnäringen, enligt den information Länsstyrelsen fått av Bergsstaten.

Vid en avvägning, enligt 7 kap 25 § miljöbalken, mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att den inskränkning i enskild rätt att använda mark och vatten som beslutet om naturreservat innebär inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Detta beslut kan överklagas. (Se bilaga 2.)

Beslut i detta ärende har fattats av länsråd Kjell Unevik. Vid den slutliga handläggningen av ärendet har dessutom deltagit länsjuristen Katarina Nyberg, enhetschefen Johan Wretenberg samt naturvårdsbiologen Sture Marklund, föredragande.

Bilaga 1 Sändlista (borttagen från detta dokument)

Bilaga 2 Överklagandehänvisning (Borttagen från detta dokument)

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET SUNDSJÖMARKEN

Denna skötselplan kan utvecklas och preciseras vid en senare omprövning inom ramen för naturreservatets syften och föreskrifter.

Beskrivningsdel

Områdets naturvärden betingas av skogsbeståndens naturskogsartade struktur och en mångfald av sådana arter som missgynnas av skogsbruk. Strukturen i de äldre bestånden kännetecknas av interndynamik och småskaliga störningar. Åldersspridningen bland träden är stor. Området rymmer en stor mängd död ved. De många signalarterna indikerar att området har varit trädbevuxet under lång tid. Förekomsten av sjöar, tjärnar, bäckar, kärr och källdrag bidrar till hög luftfuktighet, vilket är gynnsamt för fuktighetskrävande svampar, lavar och mossor. Bland dessa kan särskilt nämnas förekomsten av garnlav, aspgelélav, korallblylav, skinnlav och lunglav. Kontinuitetssvampar som svart taggsvamp, laxticka, ullticka, gränsticka och stjärntagging förekommer i skogarna. Kalkpåverkan förekommer lokalt med förekomst av bl a olvon, trolldruva, tvåblad och skogsknipprot. Området är hemvist för ett flertal minskande eller hotade skogsfåglar som duvhök, pärluggla, hornuggla och tretåig hackspett. Orre och tjäder förekommer i området och har här spelplatser. Nämnade djur och växter hotas av pågående markanvändning inom skogsbruket. På myrarna förekommer trana och storspov och i sjöar och tjärnar, smålom, storlom och sångsvan.

Plandel

Syftet med naturreservatet och dess föreskrifter är styrande för naturreservatets långsiktiga vård.

Åtgärdernas art och omfattning avgörs och preciseras vid kommande översyn av skötselplanen.

Åtgärder

Beskrivningen ovan av hur syftet ska tillgodoses uttrycker förvaltningsinriktningen för reservatet. Detta tillsammans med innehållet i B-föreskrifterna ger en god bild av reservatsskötseln som senare ska utvecklas och preciseras i en komplett skötselplan,

Följande naturvårdande åtgärder kan komma att utföras inom naturreservatet:

- utmärkning och underhåll av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
- anläggande och underhåll av parkeringsplatser enligt beslutskarta,

- uppsättning och underhåll av informationstavlor vid platser som markerats på beslutskarta,
- avverkning eller på annat sätt borttagande av exotiska träd och buskar såsom contortatall, lärkträd, ädelgran mm,
- borttagande av inväxande eller konkurrerande träd i anslutning till tallar i åldrar över 200 år eller aspar med rik lavflora eller andra särskilt värdefulla träd eller trädgrupper,
- bränning av planterad yngre skog för att grundlägga en naturlig föryngring i restaurerande syfte,
- bränning av äldre skog med historisk brandpåverkan,
- anläggande och underhåll av vandringsleder enligt beslutskarta,
- undersökning och dokumentation av mark- och vattenförhållanden, vegetation samt växt-, svamp- och djurliv i uppföljningssyfte

Naturresevatets utmärkning i terrängen

Markeringarna skall göras utifrån Lantmäteriets gränsutsättning och för övrigt i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

Informationstavlor med föreskrifter

Dessa sätts upp i anslutning till resevatets entréer samt underhålls därefter

Parkeringsplats

ordningställes på platser markerade på beslutskarta samt underhålls därefter.

Tillsyn

Länsstyrelsen svarar för tillsynen av resevatet.

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

Skötselåtgärd	När	Prioritet
Utmärkning av reservatsgränsen	Senast 2016	1
Informationsskylt om reservatet	Senast 2016	1
Parkeringsplatser	2016	1
Uppföljning av gränsmarkering	Efter åtgärd	1
Underhåll av gränsmarkering	Vid behov	1
Revidering av skötselplan	Senast 2025	2

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post orebro@lansstyrelsen.se, postadress Länsstyrelsen Örebro län, 701 86 Örebro, eller ring vår växel 010-224 80 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/orebro.